

براساس جدیدترین کد وزارت آموزش و پرورش

مبانی هنرهای تجسمی

(قسمت اول)

ویژۀ:

دانش آموزان شاخه کار دانش

کارآموزان مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای

داوطلبان کنکور کاردانی پیوسته و ناپیوسته آزاد و سراسری

آموزشگاه‌های آزاد کشور

مؤلفین:

فرید رزاقی - گلنوش عطار - بیتا صمدی

انتشارات شهرآب

انتشارات آینده سازان

دفتر مرکزی : تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، کوچه بهشت آیین، پلاک ۴۲، طبقه دوم
کد پستی: ۱۳۱۴۹۶۳۳۳۱
تلفن و نمابر: ۶۶۴۹۹۹۹۰

مبانی هنرهای تجسمی (قسمت اول)

مؤلفین : فرید رزاقی - گلنوش عطار - بیتا صمدی
ناشر : شهرآب - آینده سازان
نوبت چاپ : اول
تاریخ انتشار : ۱۳۸۵
تیراژ : ۲۲۰۰ نسخه
لینوگرافی : نورنگ
چاپ و صحافی : پرواک اندیت
شابک : ISBN 964-6827-73-x ۹۶۴-۶۸۲۷-۷۳-x
حقوق چاپ برای انتشارات شهرآب محفوظ است.

فهرستویسی پیش از انتشار

رزاقی، فرید، ۱۳۳۹ -
مبانی هنرهای تجسمی ویژه دانش آموزان شاخه کاردانش کارآموزان مراکز آموزش فنی و
حرفه‌ای داوطلبان کنکور کاردانی پیوست و ناپیوسته آزاد و سراسری آموزشگاه‌های آزاد
کشور / مؤلفین فرید رزاقی، گلنوش عطار، بیتا صمدی. - تهران: آینده سازان: شهرآب،
۱۳۸۴.
ج ۱
ISBN 964-6827-72-1: شابک دوره
ISBN 964-6827-73-x: ج ۱
فهرستویسی براساس اطلاعات فیا.
بالای عنوان: براساس جدیدترین کد وزارت آموزش و پرورش.
مندرجات: ج. ۱. - - - ج. ۴. ونگ
۱. هنر - - کتابهای درسی - - راهنمای آموزشی (متوسطه). ۲. هنر - - آزمونها و تمرینها
(متوسطه). ۳. دانشگاهها و مدارس عالی - - ایران - - آزمونها. الف. عطار، گلنوش،
۱۳۵۵. ب. صمدی، بیتا، ۱۳۵۱. -
ج. عنوان.
م ۴ / ۲۸۰ NX ۷۰۰
کتابخانه ملی ایران
م ۸۴-۴-۷۳۹

مراکز پخش:

مرکز پخش انتشارات شهرآب : تهران، خیابان انقلاب، خیابان : دیبشت، کوچه بهشت آیین،
پلاک ۴۲، طبقه اول
فروشگاه مرکزی انتشارات شهرآب : تهران، خیابان انقلاب، رویروی دانشگاه تهران، مجتمع فرهنگی
فروزنده، پلاک ۳۲۲ : تلفن : ۶۶۹۶۱۱۰۰ : فکس : ۶۶۹۶۱۱۰۱
فروشگاه شماره ۲ انتشارات شهرآب : تهران، خیابان انقلاب، ضلع جنوب شرقی میدان، بازار بزرگ کتاب،
طبقه پایین همکف، پلاک ۱۵ : تلفن: ۶۶۴۹۷۵۲۶
فروشگاه آینده سازان : تهران، خیابان انقلاب، رویروی دانشگاه تهران، مجتمع فرهنگی
فروزنده، پلاک ۳۰۵ : تلفن : ۶۶۴۱۷۳۱۶

به نام آن که جان را فکرت آموخت

سخن ناشر

با توکل به الطاف بی‌بدیل یکتای بی‌همتا در عرصه خدمات فرهنگی از طریق نشر آثار علمی گام نهاده و بر این هدف شهرآب را بنانهادیم.

اهمیت امر نشر را همگان معترف‌اند و سهم نشر در اعتلای فرهنگ جوامع را مؤمن. امید آن که اهلیت را مشمول باشیم و بتوانیم در صحنه فرهنگ پیشبرد اهداف متعالی آن گامی هرچند کوتاه برداریم.

به‌انگیزه تنویر، دست در نشر آثاری خواهیم بُرد تا زمینه‌های منطقی از نظر بازده فرهنگی ساخته باشیم.

شان طبع و نشر کتب را ارجح دانسته برنامه‌ریزی شهرآب را برآن اساس در دیدگاه اصلی قرار داده‌ایم.

داعیه کمال یا به دیگر گفته بی‌نقصی را نداریم و با این اعتراف دست طلب سوی آگاهان کشیده‌ایم.

نقد آثار منتشره شهرآب، از سوی هرآنکس را که به فرهنگ و گسترش آن عنایتی است به انتظار نشسته‌ایم و صمیمانه معتقد به این اصل مغتنم هستیم که هدایت دلسوزانه کسان اهل بزرگترین دستاویز، دستیابی به اهداف متعالی است.

انتشارات شهرآب

علی‌اکبر تورانیان

به نام خدا

شکر ایزد که دگر بار رسیدی به بهار

این بار نیز برای شما عزیزان طرحی نو در انداخته‌ایم و با مشارکت و همفکری دوستان و اندیشمندان تلاشی دوباره را برای رشد و شکوفایی شما به عمل آورده‌ایم.

مطابق سالیان گذشته در تعمق و تفکر تکمیل کتاب‌های کمک آموزشی شما عزیزان و دانش‌پژوهان گرامی بوده‌ایم و در سه مقطع:

کاردانی پیوسته

کاردانی به کارشناسی

کارشناسی ارشد

در گرایش‌های مختلف و در مواد درسی مختلف که به صورت تک‌موضوعی ارائه شده کار گسترده و کاملی را ارائه داده‌ایم، باشد که مطابق سالیان گذشته ما نیز چراغی در فراروی راه زندگی برایتان بیفروزیم تا مستحکم‌تر از همیشه گام بردارید.

به امید توفیق روزافزون شما عزیزان

مهندس کورش محمودی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	فصل اول: مبانی هنرهای تجسمی چیست؟
۷	آزمون فصل اول
۹	پاسخنامه کلیدی آزمون فصل اول
۱۰	فصل دوم: عناصر بصری (نقطه - خط - سطح - حجم)
۲۹	آزمون فصل دوم
۳۵	پاسخنامه کلیدی آزمون فصل
۳۷	فصل سوم: شکل - بافت
۴۷	آزمون فصل سوم
۵۰	پاسخنامه کلیدی آزمون فصل سوم
۵۱	فصل چهارم: تناسب
۶۴	آزمون فصل چهارم
۶۸	پاسخنامه کلیدی آزمون فصل چهارم
۶۹	فصل پنجم: ترکیب
۸۰	آزمون فصل پنجم
۸۳	پاسخنامه کلیدی آزمون فصل پنجم
۸۴	آزمون کاردانی پیوسته سال ۱۳۸۳ (ویژه رشته هنرهای تجسمی «نقاشی»)
۸۶	پاسخنامه کلیدی آزمون کاردانی پیوسته سال ۱۳۸۳ (ویژه رشته هنرهای تجسمی «نقاشی»)
۸۷	آزمون کاردانی پیوسته سال ۱۳۸۳ (ویژه رشته گرافیک)
۸۹	پاسخنامه کلیدی آزمون کاردانی پیوسته سال ۱۳۸۳ (ویژه رشته گرافیک)
۹۰	آزمون کاردانی پیوسته آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای سال ۱۳۸۳ (ویژه رشته کشی معماری)
۹۱	پاسخنامه کلیدی آزمون کاردانی پیوسته آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای سال ۱۳۸۳ (ویژه رشته کشی معماری)
۹۲	آزمون کاردانی پیوسته آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای سال ۱۳۸۴ (ویژه رشته گرافیک)
۹۴	پاسخنامه کلیدی آزمون کاردانی پیوسته آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای سال ۱۳۸۴ (ویژه رشته گرافیک)

در مبحث هنرهای تجسمی آنچه که اهمیت می‌یابد زبان آثار هنری است و درک این زبان و قوای نهایی انتقال پیام توسط هنرمند به مخاطبین است. باید گفت منظور از هنرهای تجسمی، آن گروه از هنرها هستند که مستقیماً با حس بصری درک می‌شوند. به همین خاطر به آنها هنرهای بصری نیز گفته می‌شود. برای درک بهتر این کتاب بهتر است که در ابتدا هنرهای تجسمی را شناخته و پس از آن عناصر بصری را بشناسید و در نهایت با تشخیص کیفیات و مفاهیم بصری کاربرد عناصر بصری را در هنرهای تجسمی شناسایی کنید.

در این کتاب در واقع به شما هنرجویان عزیز این نکته ثابت می‌شود که، هنگام بررسی یک اثر هنری تنها به تجزیه و تحلیل کل عناصر بصری و کیفیت ارتباط میان آنها نباید بسنده کرد بلکه از نظر زیباشناختی درک یک اثر تجسمی و ایجاد ارتباط با آن بستگی به شناخت و درک کلیت آن اثر دارد.

به شما هنرجویان عزیز این نکته آشکار می‌شود که هر اثر تجسمی درون یک کادر معنا پیدا می‌کند و هر گونه حادثه و اتفاقی درون کادر به عنوان یک پدیده‌ی بصری، نشأت گرفته از عناصر بصری و کیفیات بصری آن است. روابطی درون کادر اهمیت می‌یابد. که در این کتاب به مهمترین آنها از جمله تعادل، تناسب، هماهنگی، ریتم، و تکرار، حرکت، کنتراست و اشاره خواهد شد.

لذا با مرور مطالعه‌ی مستمر در این مباحث و پاسخگویی به آزمونهای هر فصل به طور جداگانه، می‌توانید به مرز آمادگی کنکور رسیده و با دیدن هر تصویر از این کتاب به تفسیر و تجزیه و تحلیل موضوع پرداخته و خود را به عنوان یک هنرمند صاحب‌نظر، نه صرفاً یک هنرجوی کپی کار و اجرا کننده؛ معرفی نمایید!

با آرزوی اینکه، این کتاب نیز همچون سایر کتب، راه‌گشای شما عزیزان در وادی کنکور باشد.